

p. Kopka

Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. Żurawia 4 skr. pt. 24

00-955 WARSZAWA 15

SEKRETARIAT: 29-35-69; 28-37-04; 28-90-17
ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 40-56-41

Telex: 816-436
Telefax: 29-40-89

BS/104/12/92

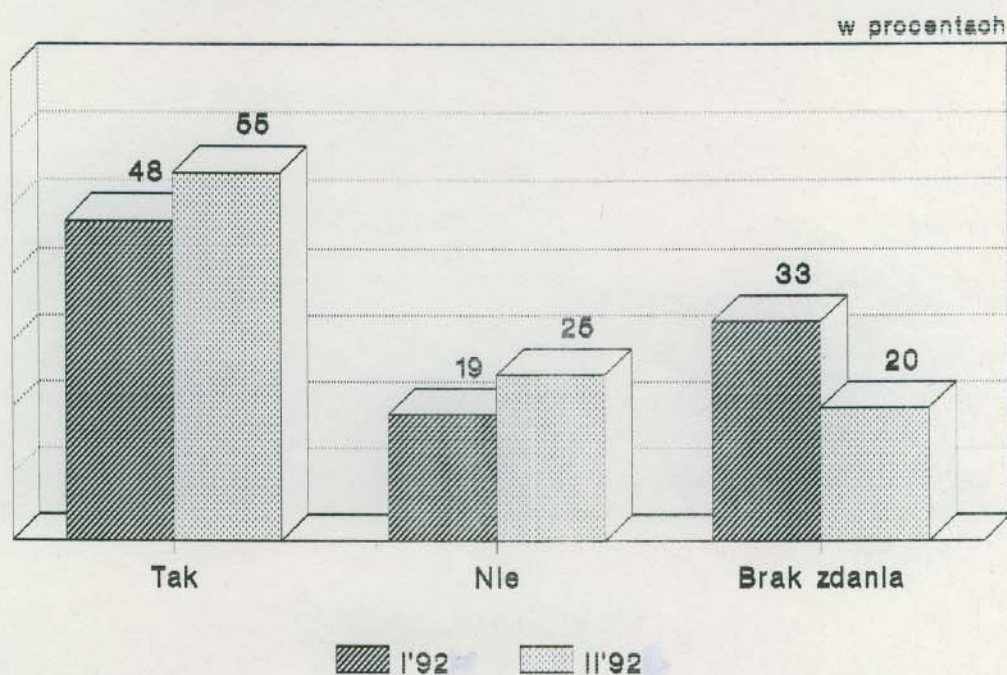
SPOŁECZNA OCENA PREMIERA JANA OLSZEWSKIEGO

Komunikat z badań

Warszawa, luty 1992 r.

W lutowym sondażu CBOS¹ badaliśmy między innymi społeczne opinie o premierze Janie Olszewskim. Nieco ponad połowa społeczeństwa (55%) jest zadowolona z faktu, że na czele rządu stoi Jan Olszewski. Grupa osób zadowolonych wzrosła od ostatniego badania o około 10%². Wzrosła też jednak (o blisko 7%) liczba osób niezadowolonych (rys. 1).

Czy jest Pan(i) zadowolony(a), że na czele rządu stoi Jan Olszewski?

Rysunek 1

¹ "Co o tym myślisz?" - sondaż przeprowadzono w dniach 7-10 lutego 1992 r. na 1500-osobowej próbie ważonej dorosłej ludności Polski.

² Stwierdzenie "około" wynika z faktu, że w styczniu pytanie to zadaliśmy wyłącznie osobom znającym nazwisko premiera.

Jest to naturalne, ponieważ w okresie tym uległy wyklarowaniu opinie respondentów nie potrafiących określić swojego stosunku do osoby premiera lub nie znających go.

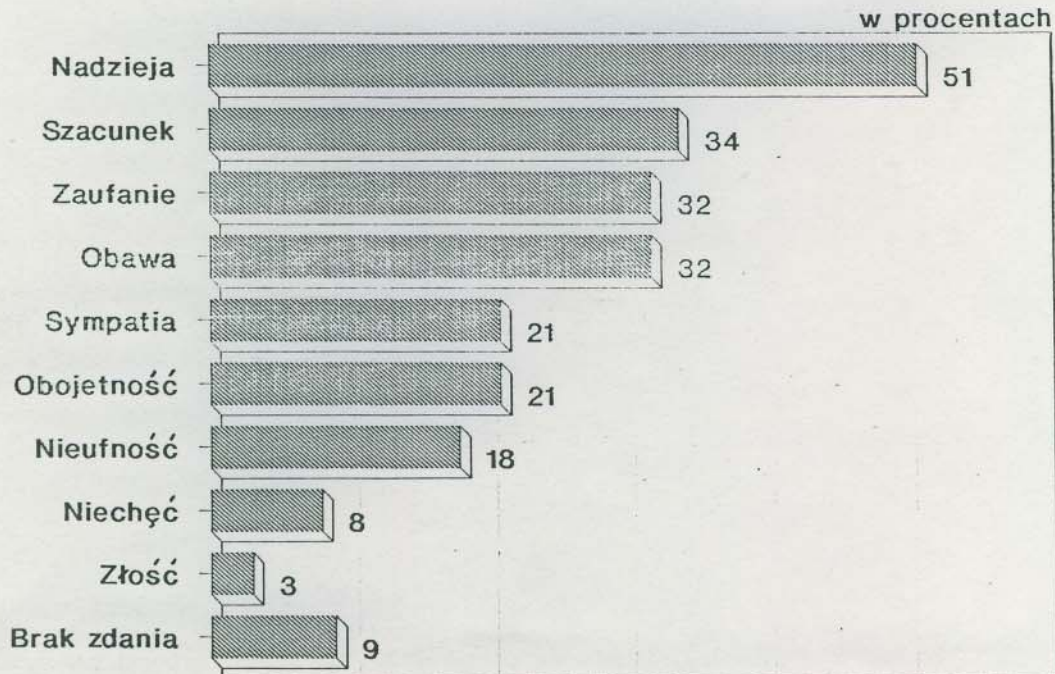
Cechy socjodemograficzne³ nie różnicują poglądów badanych w tej kwestii. Jedyne opinie o kierunku rozwoju sytuacji w kraju jest z nimi związana. Zadowolenie z wyboru Jana Olszewskiego na premiera wyraża aż 82% badanych oceniających pozytywnie ten kierunek.

Jan Olszewski budzi więcej uczuć dodatnich niż ujemnych. Wśród tych pierwszych na czoło wybija się nadzieja. Szacunek i zaufanie żywi taki sam procent respondentów co obawę - około jednej trzeciej społeczeństwa. Wyłącznie pozytywne emocje⁴ wywołuje premier u blisko połowy ankietowanych (47%); wyłącznie negatywne - u 13%. Sprzeczne uczucia i obojętność są udziałem jednej czwartej społeczeństwa. W przypadku pozostałych respondentów obojętność łączy się z uczuciami dodatnimi (9%) bądź ujemnymi (3%)-rysunek 2.

³ Szczegółowe zróżnicowanie opinii badanych przedstawiono w tabelach aneksu.

⁴ Ankietowani mogli z zaproponowanej listy wybrać trzy uczucia.

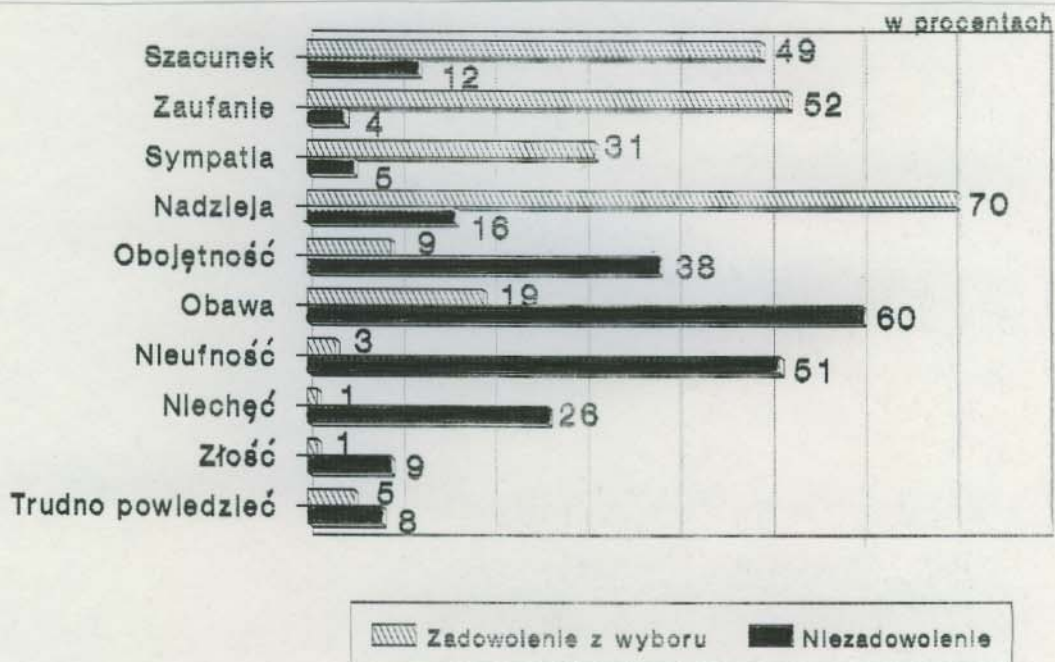
Jakie uczucia budzi w Panu(i) osoba J.Olszewskiego?
Proszę wybrać najwyżej trzy uczucia.

Rysunek 2

Rodzaj emocji, jakie wywołuje Jan Olszewski jest związany z zadowoleniem lub niezadowoleniem z jego wyboru na premiera (rys.3). Respondenci zadowoleni najczęściej wyrażają uczucia pozytywne, takie jak: nadzieja (70%), zaufanie (52%), szacunek (49%) czy sympatia (31%), podczas gdy uczucia negatywne pojawiają się sporadycznie. Niewielu badanych zadowolonych z osoby premiera wyraża niechęć, złość (po 1%) lub nieufność (3%). Tym niemniej prawie jedna piąta "zadowolonych" odczuwa obawę. Respondenci niezadowoleni częściej wyrażają uczucia negatywne niż przychylne. Osoba Jana Olszewskiego wywołuje u 60% spośród nich obawę a u 51% - nieufność, blisko dwie piąte mówi o obojętności, co piąty "niezadowolony" manifestuje niechęć do premiera, a 5% - złość.

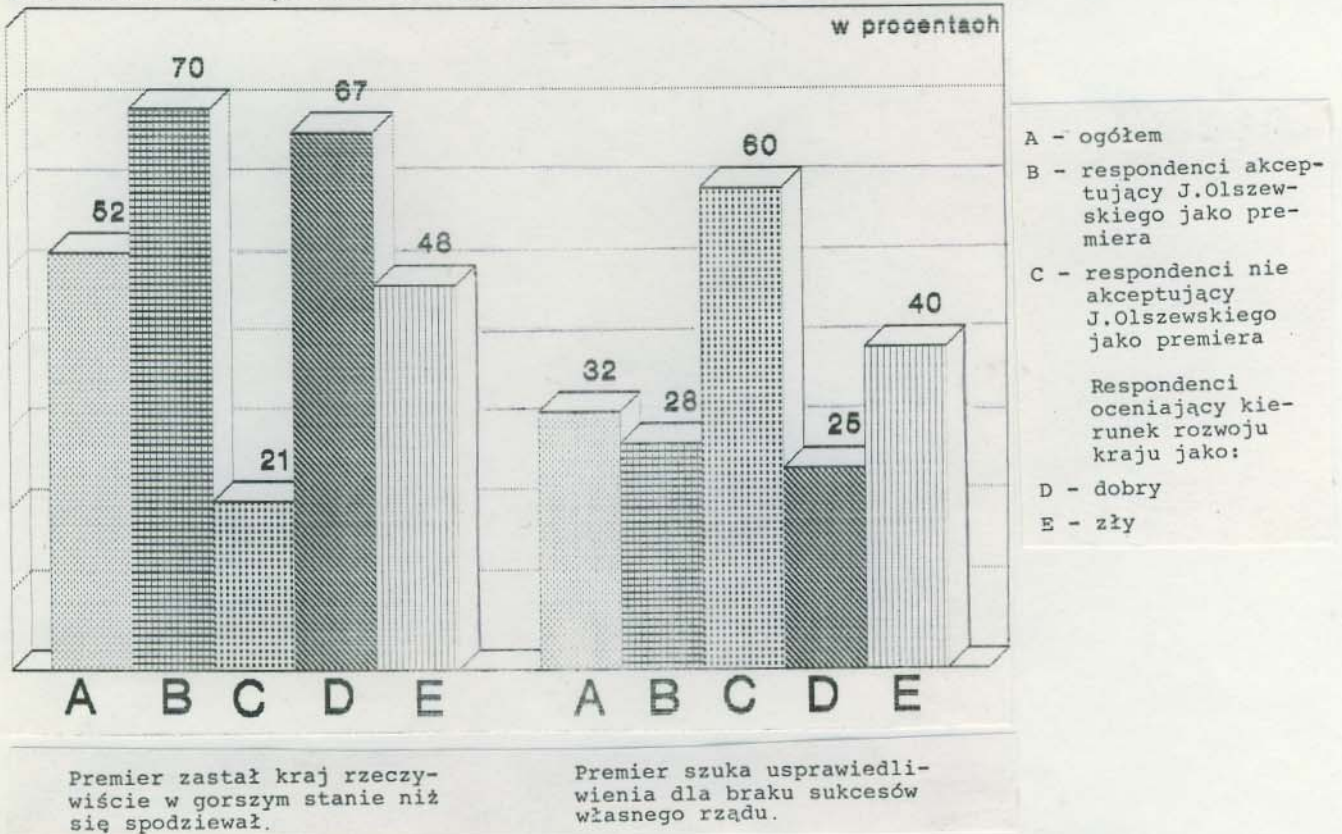
Zadowolenie z wyboru premiera a uczucia, jakie wzbudza jego osoba

Rysunek 3

Premier publicznie stwierdził, że zastał kraj w znacznie gorszym stanie, niż się spodziewał i niż przedstawiają to raporty poprzedniego rządu. Respondentów poprosiliśmy o ustosunkowanie się do opinii Jana Olszewskiego. Przeszło połowa badanych (52%) zgadza się ze stanowiskiem premiera, ale 32% uważa, iż szuka on usprawiedliwienia dla braku sukcesów własnego rządu (rys. 4).

Premier Jan Olszewski stwierdził, że zastał kraj w znacznie gorszym stanie, niż przedstawiały to raporty poprzedniego rządu. Która opinia jest Panu(i) bliższa?

Rysunek 4

Mamy zatem do czynienia z podziałem opinii, chociaż więcej ankietowanych ocenia Jana Olszewskiego jako osobę wiarygodną niż niewiarygodną. Wiarygodność premiera jest większa u respondentów akceptujących Jana Olszewskiego (70%) niż u osób nie akceptujących go (21%) oraz wśród ankietowanych pozytywnie oceniających kierunek rozwoju sytuacji w kraju (67%) niż wśród uznających go za zły (48%). Jedna trzecia respondentów nie zgadza się z opinią premiera i zarzuca mu, że szuka usprawiedliwienia. Sądzi tak ponad dwie piąte osób z wyższym wykształceniem oraz inteligencji i kadry kierowniczej, a także 40% respondentów negatywnie oceniających kierunek rozwoju sytuacji w kraju.

ANEKS

Tabela 1. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Jan Olszewski?

(%)

	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	13	42	18	7	20	1476
Płeć						
Mężczyźni	16	42	19	8	16	736
Kobiety	10	42	17	6	24	740
Wiek						
do 24 lat	5	41	26	4	23	114
25-29	6	46	17	9	21	127
30-39	11	42	20	6	21	410
40-49	11	43	19	6	21	301
50-59	21	41	11	12	15	236
60 lat i więcej	18	40	16	6	20	288
Miejsce zamieszkania						
Wieś	15	46	15	4	20	558
Miasto	12	40	20	9	20	916
Wielkość miasta						
miasto do 20 tys.	11	38	21	6	24	194
od 21 do 100 tys.	14	41	19	10	16	258
od 101 do 500 tys.	8	39	20	10	23	269
501 tys i więcej mieszk.	15	41	18	10	16	195
Region						
Środkowy (Warszawa)	13	42	16	11	19	262
Północno-wsch. (Białystok)	16	48	11	3	22	110
Północny (Gdańsk)	18	41	14	5	22	147
Południowy (Katowice)	10	38	19	7	26	250
Południowo-wsch. (Kraków)	14	43	21	3	19	235
Środkowo-wsch. (Lublin)	16	40	18	8	17	99
Środkowo-zach. (Poznań)	12	50	15	8	14	202
Południowo-zach. (Wrocław)	11	36	24	10	19	170
Wykształcenie						
Podstawowe	16	47	12	6	19	505
Zasadnicze zawodowe	12	41	19	6	22	398
Średnie	11	38	22	10	20	467
Wyższe	13	40	24	6	17	105
Grupa społeczno-zawodowa						
Inteligencja, kadra kier.	8	46	22	4	19	72
Pozostali prac. umysł.	13	37	21	8	20	347
Pracownicy handlu i usług	9	42	18	8	22	99
Robotnicy wykwalifikowani	12	43	16	7	22	416
Robotnicy niewykwalifik.	14	45	14	7	21	199
Robotnicy naj.w rol.i leś.	17	38	19	8	19	48
Rolnicy	19	43	14	5	19	216
Prywatni przedsiębiorcy	14	46	25	11	5	57
Dochody osobiste respondenta						
Do 750 tys. zł	16	41	14	6	23	270
751-1500	13	42	18	8	19	635
1501-2250	14	39	20	9	18	337
2251-3000	9	48	15	8	21	117
3001-3750	12	46	20	2	20	41
3751-4500	5	32	16	0	47	19
Powyżej 4500 tys. zł	6	56	17	0	22	18
Ocena war. materialnych						
Złe	11	40	20	8	21	743
Średnie	15	43	16	6	19	637
Dobre	15	50	16	4	16	96
Ocena kier.rozw.syt.w kraju						
Dobry	30	52	8	1	8	273
Zły	8	37	24	10	21	880
Trudno powiedzieć	14	47	8	5	27	323

Tabela 2. Premier Jan Olszewski stwierdził, że zastał kraj w znacznie gorszym stanie niż przedstawiały to raporty poprzedniego rządu. Która opinia jest Panu(i) bliższa? (%)

	1*	2*	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	53	33	13	1446
Płeć				
Mężczyźni	55	35	10	723
Kobiety	52	32	17	723
Wiek				
do 24 lat	41	36	23	109
25-29	48	36	16	126
30-39	56	32	12	404
40-49	54	37	9	296
50-59	54	33	13	230
60 lat i więcej	55	28	16	280
Miejsce zamieszkania				
Wieś	54	31	15	553
Miasto	53	35	13	891
Wielkość miasta				
miasto do 20 tys.	60	29	11	190
od 21 do 100 tys.	50	36	14	252
od 101 do 500 tys.	48	37	15	269
501 tys i więcej mieszk.	55	35	10	180
Region				
Środkowy (Warszawa)	51	34	15	230
Północno-wsch. (Białystok)	52	39	8	109
Północny (Gdańsk)	56	26	18	150
Południowy (Katowice)	48	34	18	251
Południowo-wsch. (Kraków)	54	32	14	235
Środkowo-wsch. (Lublin)	44	37	18	99
Środkowo-zach. (Poznań)	66	28	6	203
Południowo-zach. (Wrocław)	51	39	10	168
Wykształcenie				
Podstawowe	56	28	16	491
Zasadnicze zawodowe	53	32	15	394
Średnie	51	38	11	458
Wyższe	53	41	6	102
Grupa społeczno-zawodowa				
Inteligencja, kadra kier.	51	44	6	71
Pozostali prac. umysł.	52	38	10	342
Pracownicy handlu i usług	51	32	17	100
Robotnicy wykwalifikowani	55	31	14	414
Robotnicy niewykwalifik.	50	32	19	187
Robotnicy naj.w rol.i leś.	48	31	21	48
Rolnicy	57	30	13	210
Prywatni przedsiębiorcy	61	33	5	57
Dochody osobiste respondenta				
Do 750 tys.zł	54	30	16	267
751-1500	52	32	16	622
1501-2250	53	37	10	332
2251-3000	57	34	9	115
3001-3750	61	32	7	41
3751-4500	47	37	16	19
Powyżej 4500 tys. zł	56	31	13	16
Ocena war. materialnych				
Złe	50	36	14	727
Średnie	56	32	13	623
Dobre	66	24	10	96
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry	67	25	8	267
Zły	48	40	12	865
Trudno powiedzieć	56	23	21	314

*)

1 - Premier zastał kraj rzeczywiście w gorszym stanie, niż się spodziewał

2 - Premier szuka usprawiedliwienia dla braku sukcesów własnego rządu